

**Zbavte se pracovní klece!
Pracujte, kdy chcete, kde chcete a jak chcete.**

VYDĚLÁVEJTE NA TOM, CO VÁS BAVÍ, A ŽIJTE PODLE SVÉHO

Život může být mnohem pestřejší, jakmile objevíte jeden jednoduchý fakt: všechno kolem vás, co nazýváte životem, vytvořili lidé, kteří nebyli chytřejší než vy. A vy to můžete změnit, ovlivnit, vybudovat své vlastní části...

Ve chvíli, kdy pochopíte, že můžete do života sami šťourat, tvarovat ho... jakmile vám to dojde, už nikdy nebudete jako dřív.

Steve Jobs

Marianne Cantwell

VYDĚLÁVEJTE NA TOM, CO VÁS BAVÍ, A ŽIJTE PODLE SVÉHO

**Zbavte se pracovní klece!
Pracujte, kdy chcete, kde chcete a jak chcete.**

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Marianne Cantwell

Vydělávejte na tom, co vás baví, a žijte podle svého

Přeloženo z anglického originálu knihy Marianne Cantwell *Be a Free Range Human, Escape the 9 to 5, Create a Life You Love and Still Pay the Bills*, vydaného nakladatelstvím Kogan Page Limited ve Velké Británii a Spojených státech, 2013.

© Marianne Cantwell, 2013

All rights reserved

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

www.grada.cz

jako svou 5836. publikaci

Překlad Adéla Bartlová

Odpovědná redaktorka Mgr. Martina Němcová

Grafická úprava a sazba Eva Hradiláková

Počet stran 224

První vydání, Praha 2015

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

Czech Edition © Grada Publishing, a.s., 2015

Cover Design © na námět originálu Eva Hradiláková

Cover Photo © fotobanka allphoto

ISBN 978-80-247-5420-8

ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE:

ISBN 978-80-247-9713-7 (pro formát PDF)

ISBN 978-80-247-9714-4 (pro formát EPUB)

OBSAH

Poděkování	9
Prolog	11
Úvod	13
Z pláže do kanclu	13
Co dělám teď? (Práce, nebo radost?)	14
Zaměstnání patří do minulého století (vítejte na svobodě)	15
Čím tahle kniha není	19
Kdo jsem, že můžu napsat takovou knihu?	20
Jak číst tuhle knihu	21

ČÁST 1

PŘIPRAVTE SE VYRAZIT

1 Co vám školní poradce neřekl	25
Mýtus „bezpečného zaměstnání“	25
Zboření mýtu	25
Svobodná třetí cesta	28
2 Proč je to teď důležité	29
Co byste dělali, kdybyste měli jen jeden život?	29

ČÁST 2

NEBOJTE SE ŽÍT NA SVOBODNÉ NOZE

3 Proč je důležité dělat to, co máte rádi	33
Dvoukroková strategie	36
4 Sněte o velkých věcech – a pak zvedněte zadek a udělejte to	37
Jak odejít z práce, napsat knihu a dostat se do televize (a péct u toho dortíky) ...	37
Nebojte se snít	39
5 Rozmrznutí – tajná zbraň při hledání toho pravého života	42
Je vaše GPS rozladěná?	43

6	Jak si vytvořit perfektní „kariéru“, když chcete dělat všechno	45
	Mýtus „jedné cesty“	45
	Zboření mýtu	46
7	Odhalte své superschopnosti	54
	Zapomeňte na průměrnost	54
	Slabé stránky jsou silné stránky ve špatném prostředí	56
	Jak využít silné stránky při hledání té pravé kariéry	58

Svobodný profil

Bennyho příběh – Cestujte po světě, učte se jazyky a žijte se blogováním	62
---	----

8	Svobodná akce	64
	Mýtus „nekonečného průzkumu“	64
	Zboření mýtu	64
	Svobodná třetí cesta	65

ČÁST 3

MYSLETE JAKO SVOBODNÝ ČLOVĚK

Svobodný profil

Peterův příběh – Od triček k milionům a bez kanceláře	75
--	----

9	Proč nepotřebujete originální nápad	77
	Mýtus „originality“	77
	Zboření mýtu	77
	Svobodná třetí cesta	78

10	Proč nepotřebujete hromadu zkušeností (aneb Co nemáte v životopisu)	81
	Mýtus „hromady zkušeností“	81
	Zboření mýtu	81
	Svobodná třetí cesta	82

11	Jak vypadá svobodný podnik (neboli co můžu založit jiného než kavárnu?)	88
	Čtyři typy podniků vhodných pro svobodnou nohu (a jeden navíc)	89

12	Jak postavit svůj nápad na svobodnou nohu	95
-----------	--	----

13	Jak začít s pár tisíčovkami	97
-----------	------------------------------------	----

14	Jak poznáte, že váš nápad bude fungovat (sedmidenní test)	102
	Jak poznáte, jestli vám nápad bude dostatečně vydělávat	102
	Jak poznáte, jestli vám lidé skutečně zaplatí za to, co nabízíte	103

Svobodný profil

Susanin příběh – Od nápadu k výdělku za 10 týdnů	111
---	-----

INTERMEZZO

NA SVOBODNÉ NOZE V REALITĚ

15	Sejděte se s lidmi, kteří nechtějí, abyste unikli z pracovní klece (aneb Šedá armáda bez masky)	117
16	Co dělat s důvody „proč ne“	121
	Mýtus „tohle není pro mě“	121
	Zboření mýtu	121
	Svobodná třetí cesta	122

Svobodný profil

Jonův příběh – Jak odejít z práce, přestěhovat se do ráje a nechat si platit za to, že měníte svět	125
---	-----

ČÁST 4

POSTAVTE SI SVOBODNÝ ÚNIKOVÝ VÝCHOD

17	Jak se žít bez kanceláře (a bez šéfa)	131
18	Proč nepotřebujete byznysplán (a ekonomickou školu)	134
	Mýtus „průzkumu“	134
	Zboření mýtu	134
	Svobodná třetí cesta	136
19	Proč se nepotřebujete zalíbit všem	138
	Velkému životu předchází odvážné kroky	140
20	Jak si vybrat, kdo vám bude smět dávat peníze	142
	Od vyhoření k nové záři: příklad ze skutečného života	143
	Jak si vybrat svou mezeru na trhu	145

21	Jak si udělat značku jako rocková hvězda	147
	Síla osobního brandingu	147
	Vaše značka není jen název	149
22	Jak vyčnívat v davu	152
	Jak vyniknout (tím, že budete sami sebou)	153
Svobodný profil		
	Connie Hozvicková – Za měsíc jsem si vydělala víc než za tři měsíce v práci	157
23	Jak provést svobodný rychlostart	159
	Poznejte svobodný rychlostart	159
	Jak si vybrat partnery pro rychlostart	163
24	Jak získat klienty a neplatit za reklamu	166
	Starý marketing versus nový (aneb Proč je reklama nejmíň efektivní způsob, jak podpořit svůj byznys)	166
	Sedm kroků ke žhavému e-mailovému vztahu	167
25	Okamžitý status	171
	Status snadno a rychle	172
	Tři pilíře okamžitého statusu	173
26	Jak komunikovat, aby vám lidé rozuměli	181
27	Proč nemusíte mít talent na všechno (nemusíte všechno dělat sami)	185
28	Jak prodávat a neprodat svou duši	189
	Čtyři pravidla prodávání srdcem	190
29	Nebojte se stanovit si cenu	193
30	Co si počít, když se zaseknete (aneb Kdy to vzdát a kdy se poddat)	196
31	Jak žít a pracovat kdekoli na světě	200
	Soustředte se na výhody	202
	Cestovatelský seznam	205
32	Jak odejít z práce: 10 kroků ke svobodě	208
Epilog		
	Nebudujete podnik, vytváříte život	215

PODĚKOVÁNÍ

Liz Goosterová: Objevila jste mě, věnovala jste mi svůj čas a pomohla téhle knize na svět. Děkuju, že jste věřila tomuhle projektu a jeho autorce. Doufám, že vaše cestovatelské dobrodružství bude pokračovat!

Robert Watson: Při redigování knihy jste se chopil hromádky mých nadšených výkřiků a zorganizoval ji do dnešní podoby. Děkuju, že jste se nelekl dvoutýdenní lhůty: hrdinové z Newcastlu zvládnou všechno!

Táta: Děkuju ti za trpělivost s dcerou, která zahodila několik „slibných kariér“. Překvapil jsi mě, jak sis nakonec ideje svobodného života osvojil, přestože jsi několik let vůbec netušil, čím se tvá dcera vlastně živí. Doufám, že se ti knížka bude líbit.

Můj osvědčený „mozkový trust“: John Williams a Selina Barkerová. Jen se podívejte, jak daleko jsme se dostali od našich setkání! Vždycky budu vděčná za ty dva roky, které jsme my tři strávili úzkou spoluprací, a za všechno, co jsme si navzájem předali. Jako všechno ostatní, s čím jsme tehdy každý začali, ani tahle kniha by bez vás nebyla tím, čím je. Děkuju, že jste se tak ochotně zapojili: Johnovi, že tu pro mě byl v prvních měsících (trpělivě poslouchal mé dlouhé monology a upozorňoval mě, jak se taková kniha vlastně píše); a Selině, že tu byla ten poslední měsíc (a povzbuzovala mě, abych tu pořád měla svůj hlas: měla jsi pravdu).

Barbara Winterová: Byla jste první, kdo reagoval, když mě napadla tahle kniha. „Přemýšlím, kdy vám někdo nabídne smlouvu na knihu,“ řekla jste mi – a mně okamžitě došlo, že to možná není až tak šílený nápad. Díky za ty pohotové rady zpoza Atlantiku přes Skype, když bylo nejhůř. Stojím si za svou poznámkou, že jste pramatkou oboru!

Manar Hussain: Slova „tahle kniha by bez tebe neexistovala“ často zní jako přehánění. V tomhle případě to tak není. Nebýt nepravděpodobné náhody, při níž se setkaly špatně odeslané e-maily, lístky na olympijský hokejový zápas a tvoje schopnost neustále se ptát „proč“, pak by kniha dnes neexistovala. Zasloužíš si mockrát obejmout.

Dave Brown a Jenny Jamesonová: Vy jste tuhle knihu nastartovali, protože jste si přečetli a uspořádali výsledky mého několikaletého psaní – a to byl úkol pro odvážné! Jenny, několikrát jsem nezešlela jen díky tomu, že jsem se o tebe mohla opřít. Děkuju ti. Dave, díky za pohostinnost v Sydney. (Doufám, že ti tvůj Country Club odpustil průšvih s „neautorizovaným hostem“. Zatracená manažerská armáda.)

Barrie Hopson: Děkuju za povzbuzení a netradiční myšlenky vyslovené nad čajem! Těším se na vaši čtyřicátou knihu.

James Wallman: Po týdnech trápení nad úvodem jsem ho vyřešila za jednu hodinu s tebou v Leonu. Nádhera. Pospěš si, ať už máš knihu taky vydanou!

Svobodný kmen: Posílám své díky a lásku všem, kdo za ta léta odpovídali na můj páteční „milostný dopis“, který jim chodil e-mailem. Vaše příběhy, sny a obavy, o něž jste se podělili, pomohly při vzniku knihy víc, než si myslíte. Děkuju úžasné skupině pravidelných přispěvatelů na facebookových stránkách Free Range Humans: Soozi, Rachel, Liz, Julii, Vicky, Natashe, Lauře, Lucindě, Danovi, Gemmě, Michelle, Katie, Caroline, Stephanosovi a Lucy (a mnohým dalším). Ostatní zelenáci, kteří přispěli svými zkušenostmi a nechali na sobě dělat pokusy, jsou: Dominic, Jay, Maria, Sally, Susan, Scott, Tim, Ruth a Wendy (speciální dík patří Natashe Blackmanové za návrh seznamu prospěšných a nevhodných věcí a Hattii Brazelyové, která byla hlasem manažerského světa).

Přátelé, kteří mě na mých spisovatelských cestách přivítali ve svých domovech: Shirley Morganová, Heather Martinová, Claire Noonanová, Debbie Mastersová, Emma Reynoldsová, Cherie Toddová a Andrew Whalan. Speciální dík patří Kim Willisové za zpětnou vazbu k první verzi (a za její kreativní mozek, který funguje i při únavě). Děkuju taky čtyřnohému příteli Maxovi za inspirativní štěkot.

A nakonec místa, kde kniha vznikala: Brick Lane Coffee House, Flat White, Allpress, Emporium Bakery, Gallery Café a Pavilion Café (Londýn); Frankie's (Newcastle, Austrálie); Riverbend Books Teahouse (Brisbane); Gertrude & Alice a Chapter One (Sydney); Fattoria Bassetto v Toskánsku a Shanti Lodge v Phuketu, kam jsem si na měsíc zalezla při dokončování knihy. Děkuju všem úžasným lidem ze Shanti Lodge a jejich koťátkům, která mi zpříjemnila pobyt.

PROLOG

Zvoní budík. Vstávat. Nakrmit kočku. Jdu pozdě do práce. Vyšlapat kopec a pak dolů na zastávku metra. To je mé jediné každodenní setkání s normálním světem.

Ráno co ráno jezdím stejnou trasu ve vagonu tak narvaném, že vidím i cítím podpaží člověka vedle sebe.

Stojím tam a dívám se po ostatních. Měli bychom být nejúspěšnějšími lidmi naší generace, přitom jsme nevyspalí, vystresovaní a nacpaní v plechové krabici, ze které se pak přesuneme do kancelářské krabice. Někdo si nevzal deodorant. Chlapík vedle mě, navlečený v obleku od Bosse, poslouchá z iPodu taneční hudbu a aspoň na okamžik tak předstírá, že žije.

Dveře se otevírají a dovnitř se tlačí další lidé, takže se všemi částmi těla dotýkám někoho jiného. Nemůžu dýchat.

Někdo mi šlápl na nohu a já nemůžu uhnout. Kdybychom byli zvířata, bylo by to protizákonné. Jsme lidé z klecového chovu, přecházíme z dopravní klece do pracovní klece. A já bych přitom nejraději vyběhla ven, proběhla mezi domy a roztáhla křídla na slunci. Chtěla bych být svobodná.

Pak mě někdo dlobne loktem a já na ten pošetilý sen zapomenu.

Prozatím.

ÚVOD

Z pláže do kanclu

„Jen si užívej,“ říkal mi táta. „Pak už to nepůjde, až budeš...“

V tu chvíli vypadlo spojení. Stála jsem v telefonní budce – pamatujete si je? – na ostrově Ko Samui. Bylo mi 22. Nohy jsem měla v písku, žabky v ruce a za mnou stála fronta umolousaných batůžkářů, kteří si taky chtěli zavolat. Mluvila jsem s tátou poprvé po měsíci a právě jsem mu řekla, že se chystám do džungle.

„Neslyším tě, tati...“

„Říkal jsem,“ křičel z druhé strany mizerné linky, „že to nepůjde, až vyrosteš a budeš mít pořádnou práci.“

Řekl vám někdo někdy to samé? Koneckonců, tak to přece v životě chodí, ne? Užij si, usad' se, dojížděj, pracuj, dojížděj zpátky, umři (když budeš mít štěstí, dočkáš se na konci pár volných roků).

Sny nejsou od toho, aby vydržely. Smíte je mít jen tehdy, když jste mladí a hloupí. Až začnete chodit do skutečné práce, vzdáte se jich. To ví přece každý.

Očividně každý kromě mého dvaadvacetiletého já. Stála jsem tam na slunci s telefonem v ruce a jen jsem se smála. Proč bych to dělala? Tohle je přece úžasné. Neuměla jsem si představit nic, co by mě přimělo vzdát se takového svobodného života!

Za pár let už jsem vězela v zaměstnání ve velké firmě. Seděla jsem u stolu, narovnála jsem si na nose brýle od Prady, odstrčila jsem sendvič a vzdychla nad další tabulkou čísel. To odpoledne to na siestu na tropickém ostrově rozhodně nevypadalo.

Popravdě, z kancelářské buňky v hlavní budově mezinárodní společnosti, stojící přímo uprostřed rušného kruhového objezdu v Londýně, jsem se těžko mohla dostat někam, kde by to nebylo celý den obklopené betonem, domy a auty.

A co na tom bylo nejhorší? Ta tabulka s čísly ne. Ani fakt, že jsem chytila kdejakou virózu, která kolem mě proletěla. Ani to, že mi lidé stále vykládali, jaké mám štěstí, že jsem dostala tak „skvělou“ práci, zatímco já jsem uvnitř pomalu umírala. Nic z toho nebylo nejhorší. **Nejhorší byl ten postoj.** Všichni kolem mě si očividně mysleli, že je to normální – podvolili se osudu života v kleci. „Když jsem byl mladší, parádně jsem si užíval,“ vzpomínal jeden starší kolega. „Škoda, že teď už nic takového dělat nemůžu. Je samozřejmě potřeba to ze sebe dostat, než nastoupí realita.“

Cože? **Realita?** Ten muž se domníval, že takovýhle život – uprostřed hlučného kruháče, v překlimatizovaném domě, kam tři měsíce v roce prakticky nesvítí slunce a odkud se dá utéct snad jedině, kdybyste vyhráli v loterii – je realita?

Někde se něco vážně pokazilo.

Na druhou stranu, co jsem mohla vědět? Možná měl pravdu. Možná bych měla prostě dospět a akceptovat, že tohle je skutečný život. A tak jsem to udělala. Od té chvíle jsem se vrhla na kariéru. Stoupala jsem. V relativně mladém věku jsem se dostala na místo ředitelky v poradenské firmě v centru města.

Presto mi něco chybělo. Poslední den každé dovolené jsem se rozhodla, nabuzena týdny svobody a slunce, že **tentokrát** už vážně vymyslím, co chci dělat se svým životem a vypadnu odtamtud. Ale za pár dní v kanceláři jsem na to zapomněla.

Jednou nám kamarád vyprávěl o ženě, která odešla ze zaměstnání za vysněným životem, a to nám připadalo skvělé. Všichni jsme si řekli, že to taky uděláme... jednoho dne. Někdy. Určitě je vám jasné, že to „někdy“ jsme neměli zrovna přesně zapsané v diáři.

Nebuďme přece blázni. Tyhle úniky jsou pro mladší a svobodnější nebo pro starší a bohatší, pro někoho s jiným životopisem. Hezký sen, ale mně už nebylo 22. Musela jsem platit složenky. Hledět na svou kariéru. **Někdo jako já takové věci nedělá.**

Vychovali nás ve víře, že zaměstnání je jedinou rozumnou možností. Ale je to opravdu tak?

Co dělám teď? (Práce, nebo radost?)

Minulé úterý jsem s batohem v jedné a notebookem v druhé ruce nasedla na vlak z Milána do Florencie. Posadila jsem se vedle milé Američanky, která se usmála, podívala se na můj počítač a položila nevyhnutelnou otázku: „Jste na služebce, nebo na dovolené?“

To mě vždycky zaskočí. Práce, nebo dovolená? Já nevím. Jsem tu na měsíc, celé své podnikání mám v batohu, a ano, jedu do práce, ale tuhle práci bych mohla dělat kdekoli na světě. Kromě toho budu objevovat zemi, v níž jsem, a užívat si (to znamená pojídat nezdravé hromady těstovin a říkat „ciao“ pohledným číšníkům, kteří mi přinesou kávu). A stejně si už nejsem jistá, kde je hranice mezi prací a radostí, protože miluju to, čím se živím. To by ale pro usmívající se cizinku v ranním vlaku do Florencie asi bylo moc informací, a tak jsem odpověděla jednoduše: „Jedu do Toskánska psát knihu.“

Pravda. I když, mezi námi, existuje lepší odpověď. Je v ní obsažen důvod, proč pro vás tuhle knihu píšu. Nejlépe se to dá říct takhle: *Žiju na svobodné noze*.¹

1 Pozn. překl.: Místo termínu „život na volné noze“, který by se v češtině asi nabízel víc, v této knize používáme termín „život na svobodné noze“. Autorka totiž pracuje s pojmem „free range“, který lze chápat (co do objemu svobodný) jako nadřazený pojmu „freelance“, pro nějž se v češtině používá ekvivalent „na volné noze“. V knize se objevují také další termíny, které se vážou ke svobodě: svobodná volba, svobodný kmen, svobodná třetí cesta apod.

Zaměstnání patří do minulého století (vítejte na svobodě)

Pracovní rady, které jste před mnoha lety dostali na škole, jsou zastaralé. Stále víc lidí odmítá konvenční zaměstnání a utíká z běžově vymalovaných kanceláří k zajímavějším životům, jejichž pravidla určují sami.

Cíl? Svoboda a naplnění: ne až v důchodu, ne na každoroční dovolené, ale každý den a hned teď. To jsou noví svobodní lidé.

Lidé na svobodné noze pracují, když se jim chce, kde se jim chce a jakkoli se jim chce, a dostávají zaplacené za to, co mají rádi. Dnes tyhle svobodné soukromníky můžete najít po celém světě, většinou někde v parku, v kavárně, na pláži nebo doma v kuchyni, kde si s notebookem vydělávají na živobytí, aniž by nad nimi stál nějaký šéf.

- Někteří svobodní soukromníci využívají nezávislosti k cestování po světě, třeba jako Hannah a Chris, kteří odešli z kanceláře a pomáhají firmám najímat lepší talenty..., to vše z počítače na opačné straně světa.
- Jiní zůstávají doma a tráví čas s rodinou, například Emma, která opustila práci manažerky marketingových kampaní a živí se výrobou videí na YouTube... a může sledovat své děti, jak vyrůstají.
- Další shromáždí do portfolia své kariéry všechno, co mají rádi, takže si nemusejí vybrat jen jednu věc. Elisavet přestala být producentkou v BBC a nyní vede populární kuchařské kurzy a za honorář píše o hudbě.
- Někteří lidé prorazí ve svém vysněném oboru, aniž by museli přesvědčovat zaměstnavatele, že jsou skutečně schopní změnit kariéru; například Charlie, který taky opustil kancelář a pronajímá skvělá útočiště pro městské spisovatele a autory.
- Jiní si samozřejmě vytvářejí život, v němž mohou vydělávat, i když jsou zrovna mimo komunikační síť a povalují se s mojitem v ruce v houpací síti (jako třeba já).

Vzkvétající svobodný kmen nesjednocuje cestování nebo určitý obor – jeho členy spojuje unikátní přístup k řešení problémů, příjmy za něco, co je baví, a skvělý nový životní styl, který k tomu patří.

Zní to šíleně? Souhlasím: před několika lety bylo vydělávání bez obvyklé práce nedosažitelným snem pro pár šťastlivců, ale dnes je všechno jinak. Většina lidí o tom neví, ale ti druzí už vystřekují hlavu z pracovní klece, mžourají do slunce a protahují si křídla na svobodě. Můžete mezi nimi být i vy – a tahle kniha vám ukáže jak.

Proč je to dnes možné

Žijeme v historicky jedinečné době. Dnes se můžete žít prakticky vším, co si dokážete představit. V uplynulých pěti až deseti letech technologie poskočila daleko za představy vašeho školního poradce i za to, co čtete v inzerátech na pracovní místa:

- Dnes můžete pořádat globální seminář, aniž byste vstali z postele.
- Můžete sbalit celou svou firmu do batůžku a vyrazit na cestu kolem světa (aniž by vám na bankovní účet přestaly proudit peníze).
- Můžete v jednu chvíli oslovit 1000 lidí a vytvořit si stálý příjem způsobem, jaký by byl před dvaceti lety ještě nemyslitelný.
- Můžete o sobě dát rychle vědět, aniž byste museli na jedinou časně ranní schůzku.
- Jakýkoli nápad dokážete zpracovat a uvést do reality za necelé dva týdny...

A co je hlavní, můžete to udělat hned teď, aniž byste opustili své zaměstnání. Dnes večer si u kuchyňského stolu můžete udělat experiment, spustit zkušební projekt a začít pracovat na nápadech z téhle knihy, ještě než se rozhodnete rozloučit se šéfem. Takhle jsem odešla ze svého posledního zaměstnání a tak to udělaly i stovky jiných svobodných soukromníků. (Jestli nutně musíte odejít z práce hned, mám řešení i pro vás!)

Nikdy dřív nebylo možné tak snadno přejít od nápadu k vydělávání, ale většina lidí stále netuší, jak na to (ani já jsem to nevěděla, když jsem byla zavřená v pracovní kleci). Proč?

Rozpor mezi předpoklady a realitou

Nedávno jsem se vypravila na výlet lodí na krásné ostrovy v jižním Thajsku. Čistá modrá voda, rozpustilé opice na ostrovech, nekonečné potápění. Na lodi jsem se seznámila s fajn lidmi, z nichž většina měla doma ve „skutečném světě“ zaměstnání. Mluvili o tom, jak by tu rádi zůstali napořád a do kanceláře už se nevrátili. Jedna žena během dne pronesla tři komentáře, které mi utkvěly v paměti. Obsahují obvyklé předpoklady o práci – schválně, jestli je poznáte:

1. **O sobě:** „Na práci v korporátním světě je podle mě skvělé, že si můžete dovolit navštěvovat taková místa, jako je tohle.“
2. **O kapitánovi lodi:** „Ten je za vodou. Tomu se to žije. Přestěhovat se do Thajska a zbohatnout na lodní společnosti. Možná by mě vzal do posádky!“
3. **O mně:** „Psát a cestovat musí být skvělé. Pracujete po restauracích nebo tak, abyste si to mohla dovolit?“

Poznali jste ty domněnky?

Domněnka č. 1: Musíte chodit do práce, abyste mohli jezdit na krásná místa a mít skvělý životní styl. Ještě jsem jí neřekla, že už tu jsem čtyři měsíce a celé roky jsem nestrčila nos do žádné kanceláře.

Domněnka č. 2: Nápadné, okázalé prostředky – zvlášť drahé věci jako lodě – automaticky produkují vysoké příjmy. Pravda? Mluvila jsem s kapitánem a ten se mi svěřil, že ačkoli má výlety skoro každý den vyprodané, jen tak tak se užíví. Kazí mu to náklady – díky lodi sice vypadá bohatý, ale palivo a posádka nejsou zadarmo. (Takže ne, nevezme tu ženu mezi zaměstnance.)

Domněnka č. 3: Když nemáte práci nebo firmu, která se točí kolem něčeho hmatatelného (např. lodí), nejste na tom o moc lépe než nezaměstnaní. Určitě nemáte ani korunu. Tahle domněnka je hotový zabiják a jí se taky v téhle knize budeme zabývat.

Ukážu vám, jak přijít na to, co byste chtěli, jak si vytvořit život odpovídající vašim snům a ještě na tom dobře vydělat. Strategie, které se naučíte, nevyžadují vlastnictví lodní flotily, ale dají vám svobodu pohybovat se na nich a skákat z nich do moře, jak se vám zachce.

Vítejte na třetí cestě

Život na svobodné noze je třetí cestou mezi zaměstnáním a vysoce rizikovým podnikáním. Je to nová hra s novými pravidly. Nepotřebujete kapitál, rizikové investice, sídlo ani zaměstnance, zato budete mít všechno ušité na míru, uplatníte svou hravost a budete svobodní. Ukážu vám jednoduché možnosti, jak začít s tím, co máte, a jak **získat příjmy z práce na svobodné noze, které budou nejspíš ještě o něco vyšší než číslo na vaší výplatní pásce** (a navrch se budete cítit volnější a víc naplnění).

Tahle kniha ukazuje, že jsou i jiné možnosti než sedět do konce života v práci. Z toho vyplývá otázka:

Co skutečně chcete od života?

Vsadím se, že jste se aspoň jednou pokusili přijít na to, co je vaše vysněná práce. Taky bych se vsadila, že jste na odpověď ještě tak docela nepřišli.

Většinou to probíhá takhle: Několik let se snažíte najít jeden vám naprosto vyhovující obor. Po dlouhém hledání ho možná i najdete, to je potom fantastické! Objevili jste vysněnou kariéru! Teď už jen doufejte, že na ni máte kvalifikaci, vyděláte si dost peněz a zaměstnavatel vás bude chtít přijmout. Jestli překonáte tyhle překážky (většinou z nás se to nepodaří), dalším krokem je namačkat celou svou košatou, komplexní osobnost a všechny sny do té jedné malé prácičky a vzdát se částí, jež do ní nepasují. Pak ještě doufejte, že ji budete po pěti letech stále milovat, protože určitě nechcete tím vším procházet znovu.

Tra la la. Vaše vysněná práce. Gratuluju.

Taky vám to nezní ani trochu ideálně?

Pravdou je, že vy jako člověk jste mnohem zajímavější a komplexnější než náplň jediné práce. Jako svobodný soukromník si svou vysněnou kariéru **vytvoříte**, nemusíte hledat zaměstnání, které by odpovídalo ve všech bodech. Sami budete rozhodovat, kde budete trávit svůj čas, co budete dělat a jak to budete dělat. Můžete zkombinovat několik zájmů, které sednou vaší jedinečné osobnosti jako ulité. Už se nemusíte snažit naskládat do krabice předepsaných rozměrů.

Jestli chcete dělat něco úplně jiného než teď, čeká na vás bonus: změna kariéry na svobodné noze je mnohem jednodušší než změna zaměstnání. Nemusíte přesvědčit zaměstnavatele, aby vás přijal, a nepotřebujete dokonale odpovídající životopis. Svobodný soukromník si může v novém oboru rychle vybudovat postavení, přejít k čemukoli, co ho zaujme, a během růstu a změn se neustále vyvíjet.

S pomocí téhle knihy nebudete zdlouhavě hledat své ideální povolání, ale naučíte se, jak se chopit otěží a vytvořit si ho. Výsledek? Život prožitý každý den naplno.

Můžete se k nám přidat

Svobodný kmen roste a budeme rádi, když se k nám připojíte. Není to žádný výlučný sen vyhrazený jen „těm šťastným“. Stále více lidí zjišťuje, že už není nutné rozhodovat se mezi dobrým výdělkem v pasti a bankrotem na svobodě. Nadzvednu pokličku a ukážu vám, jak jiní utekli z klece kariéry a jak to dokážete i vy.

Co se dozvíte

V téhle knize se naučíte:

- Jak zjistit, co chcete v životě skutečně dělat (a jak si vytvořit vysněnou kariéru na míru).
- Jak si upravit jakýkoli nápad, aby vyhovoval vaší osobnosti, takže se nebudete muset vtěsňovat do žádné škatulky.
- Jak si víc vydělat tím, že budete víc sami sebou.
- Jak to všechno realizovat i bez nápadu na něco, co udělá díru do světa.
- Jak otestovat nápad a rozjet ho, aniž byste museli odejít z práce.
- Jak se během pár měsíců prosadit v novém oboru.
- Jak začít s několika tisíci v kapse, bez půjček a dluhů, a za pár týdnů nastartovat první projekt.
- Jak vyniknout v davu a vydělat si tolik, kolik si zasloužíte.
- Jak urychlit svou cestu, abyste za šest měsíců získali výsledky, na které podniky starého typu čekaly šest let.
- A především se naučíte, jak si vytvořit životní styl, který se vám bude skutečně líbit..., a zároveň mít víc peněz, které budou stačit nejen na placení účtů.

V první polovině knihy (části 1 a 2) zjistíte, co vlastně chcete. V částech 3 a 4 začnete sprádat únikový plán.

Čím tahle kniha není

Než se začnete těšit, že vám tu vykreslím bláznivou vizi odchodu z práce, nalezení pochybného vydělávacího schématu a následného celoročního poflakování po plážích, musíme si něco vyjasnit.

1. Tahle kniha vám neporadí, jak rychle zbohatnout. Nenašla jsem kouzelné tlačítko, které můžete zmáčknout – a nepovedlo se to ani dalším svobodným soukromníkům, které znám. Kdyby vám někdo nabídl plán, jímž můžete přes noc zbohatnout, raději se dejte na útěk: zjistila jsem, že takovému zbohatnutí přes noc předchází mnoho nocí, kdy musel dotyčný zvednout zadek a pořádně makat.

Důležité je zpracovat na té pravé věci, abyste si mohli užívat život. Když budete vědět, co funguje (a co ne), můžete přeskočit devadesát procent aktivit, jimiž lidé promarní první rok, a zaměřit se jen na těch deset procent, která jsou důležitá. O těchhle urychlovacích strategiích se dočtete dál v knize.

2. Tohle není konvenční kniha o byznysu nebo kariéře. Neriskujte všechno kvůli nepatrné šanci, že se někdy v budoucnu dočkáte úspěchu. Tahle kniha je o vás: dělejte, co máte rádi, a žijte život, jaký chcete žít, a to sakra **teď hned**.

V knize se naučíte postavit svá silná místa, svou osobnost a své sny přímo do středu veškerého rozhodování, abyste si mohli vytvořit životní styl na míru. Abyste si ho mohli vytvořit, strávíme spolu nějaký čas vyjasňováním, co chcete opravdu dělat, a tvorbou řešení, které vám dokonale padne.

Knihu jsem napsala tak, jako bych seděla proti vám, dívala se vám do očí a jako vaše přítelkyně vám sdělovala, co musíte udělat, abyste se osvobodili. Je mi jedno, jestli někteří kritikové označí tón knihy za příliš familiární a neformální. **Nepsala jsem ji pro ně, ale pro vás.** Žádné blbosti. Tu a tam silnější slovo. Proč? Abyste ji pochopili na úrovni emocí i intelektu. Formální jazyk někdy tak vydezinfikuje důležité myšlenky, že si nad nimi řeknete jen: „Jasně, to bych možná mohl zkusit... někdy.“ Do háje s takovým psaním. Tady jde o život – a to je sakra důležité téma (podle mě nejdůležitější ze všech), a jestli budu muset občas něco vykřiknout **tučně**, aby to vyniklo, tak to udělám.

3. Tohle není kniha o cestování. Ano, někteří svobodní soukromníci využívají nabyté volnosti k cestování, ale není to povinné! Nejméně polovina lidí, jejichž profily v knize najdete, se o cestování nezajímá. Má kniha vám nechce diktovat konkrétní

životní styl, ale umožní vám, abyste žili tak, jak chcete, a kde chcete. (Kdyby vás cestování ovšem zajímalo, nakoukněte do 31. kapitoly.)

4. Tohle není pro někoho jiného (ale pro vás). Nepotřebujete „štěstí“ ani superchytřý nápad. Žádné: „Jí se to povedlo, ale pro někoho, jako jsem já, to není.“ Nemusíte mít jiný životopis a nulové starosti o účty.

Je to opravdu pro vás, moji drazí. Víím, že jste knihu otevřeli z určitého důvodu. Chcete něco víc, než máte teď, a to se nezrodí z pouhého toužení, čekání nebo listování pracovními inzeráty.

Život na svobodné noze je změna v kariéře. Je mnohem chytřejší než čekání na důchod v práci, ve které jen mrháte časem, který byste mohli využít mnohem lépe.

Právě teď si tisíce lidí jako vy uvědomují, že odpovědi na otázky: „Co chci skutečně udělat se svým životem?“ a „Jak bych mohl dostávat zapláceno za něco, co mě baví?“ jsou blíž, než by se dalo čekat. Dost možná o tom přemýšlíte už nějakou dobu, hledáte řešení a motáte se v začarovaném kruhu. Teď ho konečně přetnete. Dnes zahájíme vaši cestu z pracovní klece do volného výběhu.

Kdo jsem, že můžu napsat takovou knihu?

Dvě odpovědi:

1. Jsem někdo, kdo to skutečně dokázal

Před pár lety jsem byla tam, kde jste teď vy. V ruce jsem držela knížku a snažila se vykoumat, co bych měla dělat (a jak za to dostat peníze). Krátce po zmíněném telefonátu s tátou jsem zahučela do firemního světa, kde jsem pracovala se společnostmi jako Disney – ale pak jsem se po pár letech jednoho dne probudila a věděla jsem, že chci uniknout. Netušila jsem ovšem, kam se vydat.

Zkrátím to: všechno se změnilo, když jsem přestala tajně listovat pracovními inzeráty a hledat vysněné místo, a místo toho jsem věnovala čas vytváření vlastní kariéry. Vybudovala jsem nové podnikání při práci, ze které jsem pak odešla a začala jsem jako nováček v hodně konkurenčním oboru, navíc uprostřed hospodářské recese.

Na konci prvního roku jsem ovšem vydělávala měsíčně **víc** než kdy v té slavné „skvělé práci“ (té, již jsem se držela jako klíště ve strachu, že bych neměla peníze). V téhle knize se naučíte techniky, s jejichž pomocí jsem to zvládla.

Dnes žiju skutečně svobodným životem. Protože ráda cestuju, jezdím se svou prací všude po světě (tahle kniha vznikla v pěti různých zemích). A to je skvělá zábava.

Nejvíc mě ovšem baví práce, kterou dělám. To je taky hlavní důvod, proč píšu tuhle knihu.

2. Pomohla jsem tisícům ostatních dokázat to taky

Když jsem odešla z práce, neměla jsem v úmyslu ukazovat ostatním, jak se vydat na svobodnou nohu. Ale poté, co jsem se osvobodila, si mě lidé občas brali stranou a šeptali: „Jak ses z toho kolotoče vymanila? Já bych chtěl taky, můžeš mi pomoci?“ Jednoho deštivého odpoledne jsem proto začala psát blog nazvaný „Free Range Humans“, tedy „Lidé na svobodné noze“. Dnes je mým hlavním povoláním.

V současné době pomáhám lidem objevovat, co **skutečně** chtějí dělat, a pak jim pomáhám odejít z práce a vytvořit si úžasný život, v němž dostávají zaplacení za to, že jsou sami sebou. Pořádám internetové kurzy a přednášky po celém světě a vesele poskakuju vždycky, když mi přijde e-mail od klienta, který se osvobodil (příklady si přečtete v téhle knize).

Základem knihy jsou mé osobní zkušenosti s lidmi, jimž jsem pomohla zahájit a prožít jejich vlastní dobrodružství, ať už jsou jakákoli. Takže ačkoli jsem začala vyprávěním o sobě, kniha není o mně. Je o tom, co musíte udělat, abyste odhalili své sny a proměnili je ve (výdělečnou) realitu.

Tohle je kniha, kterou bych si přála přečíst, když jsem ještě seděla v práci. Využijte ji.

Jak číst tuhle knihu

Neflákejte cvičení!

Jestli jste stejně netrpělívi jako já, určitě vás to svádí prolistovat si stránky a hledat rychlou odpověď. Z pouhého čtení ji ovšem nezískáte. Pro skutečný vhled do věci musíte něco udělat, ne o tom jen přemýšlet. Za těch pět minut, které cvičení trvá, to stojí, takže si připravte tužku.

TIP

Pozor na myšlenky typu „tohle už dávno vím“: podle mých zkušeností z práce s klienty si nejvíc potřebujete udělat právě ta cvičení, do nichž se vám nechce.

Chopte se otěží

Tahle kniha by měla být přečtena od A do Z – to bych vám doporučovala pro dosažení co nejlepších výsledků. Ale klidně mou radu ignorujte. Chcete se podívat dopředu? Do toho. Je to vaše cesta, vydejte se na ni tak, jak vám to vyhovuje: v tom spočívá svobodný přístup, který odted' platí pro všechno, co děláte.

Myslete svobodně

Nehleďte dokonalý příklad někoho, kdo je přesně ve vaší situaci a udělal zrovna takový krok, o němž přemýšlíte. Nikoho takového nenajdete: stačí se podívat pořádně a **vždycky** objevíte důvod, proč je situace dotyčného odlišná, a taky důvod, proč se to nepovede. Otázka zní: Necháte se tím zastavit?

Nezapomeňte, že lidé, kterým se podařilo uniknout z klece, nejsou o nic lepší než vy. Svobodní soukromníci nejsou chytřejší, bohatší, mladší, starší nebo krásnější; nemají určitou profesi a jejich situace nezávisí pouze na osudu. Osud se přihodí tehdy, když se zvednete a uděláte něco, co ostatní pokládají za možné jen za předpokladu, že je potká „štěstí“.

Má cesta od vystresované zaměstnankyně ke svobodné soukromnici nebyla dílem štěstí ani kontaktů, jen jsem prostě svobodně myslela a zjišťovala si, co mi umožňuje můj nový svět. Dřív jsem o těch možnostech ani nevěděla. V téhle knize vám ukážu, jak je můžete taky objevit. Budeme objevovat, bavit se a nakonec vás tam ven taky dostaneme.